
Fra: Åse Kari Hansen Wagner <aase-kari.h.wagner@uis.no>
Sendt: 21. juni 2017 14:44
Til: Postmottak KD
Emne: Høringsuttalelse, Forslag om endring i barnehageloven Språkkrav

Hei!

Jeg beklager å levere dette to dager etter frist!
Dersom det fremdeles er mulig å bli hørt:

Høringsuttalelse: Endring i barnehageloven, krav til norskspråklig kompetanse
Lesesenteret viser til høring i forbindelse med forslag til endring i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven), og oversender med dette sin høringsuttalelse i saken.

Lesesenteret støtter intensjonen om å styrke kvaliteten på barnehagens språkmiljø gjennom et lovfestet krav om tilfredsstillende norskspråklige kunnskaper hos assistenter med annen språkbakgrunn. Samtidig er vi opptatt av at personalets språklige ferdigheter må være på et nivå som samsvarer med målene og kravene i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Basert på Europarådets nivåskala for språk foreslås det at søkere må ha norskspråklige ferdigheter som tilsvarer B1 i muntlig kommunikasjon, lytteforståelse og leseforståelse. Lesesenteret slutter seg ikke til dette forslaget. For å kunne bidra til god språkutvikling hos barn må personalet i barnehagen ha et godt ordforråd på norsk og kunne opprettholde en samtale på norsk. Personalet må også kunne samtale om temaer utover «kjente emner som man møter i forbindelse med arbeid, skole og fritid». Muntlige ferdigheter som tilsvarer nivå B1 (CEFR) anses ikke som tilfredsstillende for eksempel når personalet skal «samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap» (rammeplanen, 2017 s. 10). Lesesenteret foreslår at søkere med annen språkbakgrunn må kunne dokumentere muntlige norskspråklige ferdigheter på nivå B2 jf. Europarådets nivåskala for språk. Lesesenteret slutter seg imidlertid til forslaget om at søkere må ha skriftspråklige ferdigheter som tilsvarer nivå A1.

Det foreslås at språkkravet skal omfatte søkere med annen språkbakgrunn enn norsk, svensk, samisk, dansk, islandsk eller færøysk. Lesesenteret slutter seg til dette forslaget, men savner en redegjørelse for hvorfor søkere med islandsk eller færøysk språkbakgrunn skal fritas språkkravet. Fordi ansatte i spesialpedagog- og pedagog 2-stillinger har en særskilt rolle i barnehagens språkarbeid, mener Lesesenteret at også søkere til disse stillingene må omfattes av språkkravet.

Departementet foreslår to alternative måter å innrette kravet til norskferdigheter. Til tross for at alternativ 1 innebærer mer byråkrati enn alternativ 2, slutter Lesesenteret seg til alternativ 1: *krav til bestått norskprøve*. Dette fordi en ryddig og gjennomiktig prosess vil sikre arbeidssøker en rettferdig saksgang.

Departementet foreslår at eier kan ansette en søker uten bestått norsksprøve eller tilfredsstillende norskspråklige ferdigheter dersom dette er «pedagogisk forsvarlig». Lesesenteret støtter forslaget, men foreslår at forsvarlighetsvurderingen knyttes til den enkelte avdeling, og ikke til barnehagen som helhet. Vurderingen bør da ta utgangspunkt i de norskspråklige ferdighetene til avdelingens ansatte og barn. Det må være et mål at søker skal tilegne seg tilfredsstillende norskspråklige ferdigheter på sikt, og i tilfeller der det er behov for dispensasjon foreslår Lesesenteret at det fattes et vedtak hvor det gjøres rede for *når* søker skal fremlegge dokumentasjon på tilfredsstillende norskspråklige ferdigheter.

Lesesenteret slutter seg til alternativ 1 i ny lovtekst med forbehold om at det foretas mindre justeringer:

For å kunne ansettes i barnehage kreves det at arbeidssøker har bestått språkprøve. Med bestått språkprøve menes prøve i norsk språk og kommunikasjon (norsk språkprøve) som tilsvarende Europarådets nivåskala for språk (CEFR) nivå A2 i skriftlig kommunikasjon og nivå B2 i muntlig kommunikasjon, leseforståelse og lytteforståelse.

Kravet om bestått språkprøve gjelder kun arbeidssøkere med annen språkbakgrunn enn norsk, samisk, svensk og dansk som morsmål.

Kravet om bestått språkprøve gjelder ikke for arbeidssøkere til stillinger som inngår i beregningen av normen for pedagogisk bemanning, jf. Forskrift om pedagogisk bemanning § 1.

Kravet om bestått språkprøve gjelder ikke for arbeidssøkere som har gjennomført ordinær opplæring i norsk i grunnskolen eller på videregående skole og fått karakter i faget, eller som har fem års relevant arbeidserfaring fra norsk barnehage eller skole.

*Dersom der er pedagogisk forsvarlig, kan barnehageeier ansatte arbeidssøkere uten bestått språkprøve. **Styrer må i slike tilfeller gjøre et vedtak på søkers unntak fra § 18a Språkkrav.***

Lesesenteret slutter seg til foreslåtte merknader til lovteksten. For å sikre at dispensasjoner ikke går på bekostning av det pedagogiske tilbudet til barn med språklige utfordringer, foreslår Lesesenteret at det i merknadene tilføres en presisering om at ansatte som omfattes av unntaket ikke skal tildeles ansvar for språkarbeidet i barnehagen.

Vennlig hilsen Åse Kari

Åse Kari H. Wagner, professor
Senterleder // Director
Lesesenteret // National Centre for Reading Education and Reading Research
University of Stavanger
4036 Stavanger
Norway
Tel. +47 51833200/2301
Fax +47 51833250
Mobile +47 92231320
www.lesesenteret.no

Følg Lesesenteret på Facebook - <http://www.facebook.com/lesesenteret>

